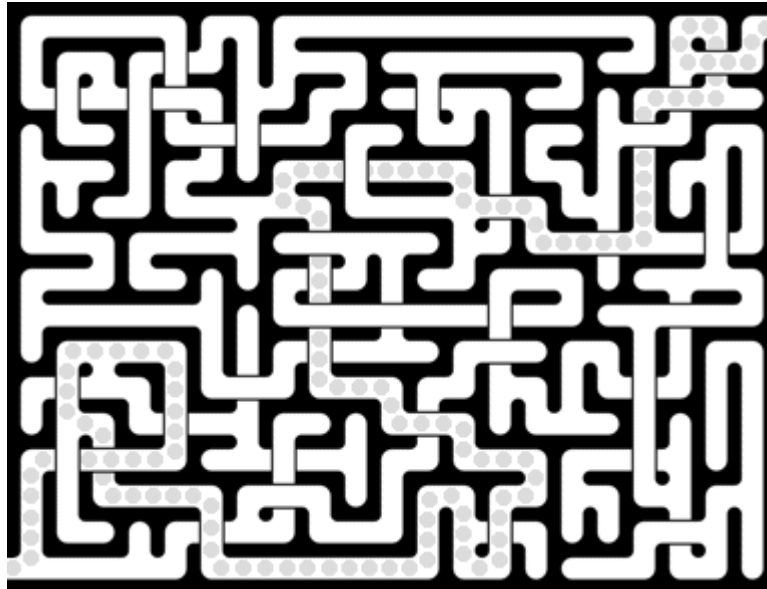

PowerPivot fogalomtár

A bővítmény elfogadhatatlan nyelvezetének alternatívjaként állítottam össze, ezt a fogalmilag helyes és következetes elnevezés-rendszert. Az általam alkotott kifejezések szócikkeiben, szögletes zárójelek között, feltüntettem a PowerPivot 2016-os változatának elnevezését is. A verziószámot azért hangsúlyoztam, mert ahogy azt már a Microsoft más szoftvereinél is tapasztalhattuk, még a verziók nyelvhasználata sem azonos.

ADATBÁZIS

[adatmodell] a PowerPivot ablakban létrehozott, kapcsolatokkal egyesített táblák halmaza

ADATBÁZIS MENTÉSE

a munkafüzet mentésekor automatikusan • a PowerPivot ablak bezárása nem okoz adatvesztést

ADATBÁZIS-TÁBLÁZAT

[táblázat, Excel táblázat] az adatbázis-kezelő műveletek elvégzésére optimalizált táblázat az Excelben • az aktuális táblázat átalakítása adatbázis-táblázattá: Beszúrás, Táblázatok, Táblázat vagy Kezdőlap, Stílusok, Formázás táblázatként

ADATBÁZIS-TÁBLÁZAT CSATOLÁSA

tábla készítés az aktuális adatbázis-táblázat alapján • ha az aktuális táblázat nem adatbázis-táblázat, akkor a bővítmény a tábla elkészítése előtt létrehozza az adatbázis-táblázatot is

ADATKAPCSOLAT

a tábla aktualizálását biztosító, névvel azonosított, deklaráció a tábla forrásáról

ADATKAPCSOLAT FÁJL

adatkapcsolatot tartalmazó, .odc kiterjesztésű állomány

ADATKAPCSOLAT VARÁZSLÓ

segédprogram, univerzális adatkapcsolat létrehozására

ADATNÉZET

a táblák lap-füles megjelenítése

AKTÍV KAPCSOLAT

két tábla kapcsolatai közül az aktuálisan használt, egyetlen kapcsolat

ARGUMENTUMLISTA

a függvény argumentumainak felsorolása szintaktikai sorrendben

AUTOMATIKUS KAPCSOLAT

felhasználói utasításra, de közreműködése nélkül létrehozott kapcsolat

AUTOMATIKUS ÖSSZESÍTÉS

[mérték, implicit mérték] a PowerPivot kimutatás statisztikai mezője

AZONOS FELÉPÍTÉSŰ TÁBLÁZATOK

különböző sor-számú, de azonos nevű oszlopokat, azonos sorrendben tartalmazó táblázatok

BEILLESZTÉS

a bővítmény ablakában új tábla létrehozása, ha a vágólapon lévő adathalmaz XML-tábla

BEILLESZTÉS CSERÉVEL

az aktuális tábla rekordjainak lecserélése a vágólapon lévő sorokkal

BEILLESZTÉS HOZZÁFÜZÉSSEL

az aktuális tábla kiegészítése a vágólapon lévő sorokkal

BEJEGYZÉS

a rekord egy mezőjében álló adat

BEOLVASÁS VÁGÓLAPRÓL

tábla-készítés a Beillesztés paranccsal a vágólapon lévő XML-táblázatból

BONTATLAN STATISZTIKAI ÉRTÉK

a pivot tábla minden nem üres kategóriájában megjelenített, a teljes rekordhalmazra vonatkozó statisztikai érték

BŐVÍTMÉNY

kiegészítő szoftver, amely speciális funkciókkal egészíti ki a gazda-programot

CÉLÉRTÉK

a vizuális elemzésben a felhasználó által megadott ideális érték • az egyéni összesítés értékeinek a célértéket kell a lehető legjobban megközelíteniük, sőt optimális esetben meg is haladniuk

CÉLÉRTÉKES VIZUÁLIS ELEMZÉS

egyéni összesítés értékeinek ikonkészletes feltételes formázása • a felhasználó által megadott ideális érték a célérték • azok a statisztikai értékek az optimálisak, amelyek legjobban megközelítik, esetleg túl is szárnyalják a célértéket

CSATOLT TÁBLA

az adatbázis-táblázat csatolása művelettel létrehozott, automatikusan frissülő tábla

DÁTUM ADATTÍPUS

[datetime] az egységes dátum és időpont-kezelés adattípusa • az importált dátumok a nulla óra nulla perc nulla másodperc időponttal, az időpontok az ezeryolcszázkilencvenkilenc december harmincadikai dátummal kiegészítve jelennek meg a táblában • a bővítmény

a történelmi dátumokat is felismeri, az időszámításunk kezdetétől

DÁTUMEGYSÉGEK

az időszak-kezelés naptári elemei: év, félév, negyedév, hónap, hét, az év napjai, a hónap napjai, a hét napjai

DÁTUMEGYSÉGEK AZONOSÍTÓI

év index, félév index, félév név, negyedév index, negyedév név, hónap index, hónap név, hónap név rövidítve, hét index, év napjai index, hónap napjai index, hét napjai index, nap név, nap név rövidítve

DAX

a Data Analysis Expressions angol kifejezés rövidítése • a PowerPivot számított objektumaiban használható függvények és számítási eszközök összefoglaló neve

DAX ADATTÍPUSOK

szöveg, IGAZ/HAMIS, pénznem, egész szám, tizedes tört szám, dátum

DAX FÜGGVÉNY

a DAX függvénye • a DAX szemantikai és szintaktikai leírásai szerint működő függvény

DAX FÜGGVÉNY EREDMÉNYE

[skaláris érték, táblázat] egyetlen adat vagy virtuális tábla

DAX KÉPLET EREDMÉNYE

[skaláris érték] egyetlen adat • virtuális tábla nem lehet

DENSE MÓDSZER

a rangsor-kezelés fogalma • azonos számokat tartalmazó halmaz elemeinek folytonos sorszámozása • az elemzett halmazban álló azonos számok rangsor-pozíciója is azonos • az azonos számokat követő szám rangsor-pozíciója az ismétlődő sorszámot követő sorszám lesz • három kilences sorszám után a tízes sorszám következik

EGY A TÖBBHÖZ KAPCSOLAT

az összetartozó két tábla egyikének egy rekordjához a másik tábla több rekordja tartozhat • a PowerPivot más kapcsolat-típust nem ismer • grafikus megjelenítése: a kapcsolat vonalának két végpontja egy egyes és egy csillag (*) karakter

EGY OLDALI KAPCSOLÓ MEZŐ

[keresési oszlop, elsődleges kulcs] a kapcsolat egy oldali táblájának kapcsoló mezője, amely nem tartalmaz üres bejegyzést és minden bejegyzése egyedi

EGY OLDALI TÁBLA

[keresési táblázat] a kapcsolat egy oldalán álló tábla • grafikus megjelenítése: egyes szám a kapcsolat vonalának végén

EGYÉNI NÉZET

[perspektíva] névvel azonosított, felhasználói lista a megjelenítendő objektumokról • a lista elemei táblák, mezők és számított objektumok lehetnek

EGYÉNI ÖSSZESÍTÉS

[mérték, explicit mérték] a PowerPivot kimutatás ÉRTÉKEK területén álló, felhasználói képleten alapuló, statisztikai objektum

EGYESÍTŐ TÁBLA

azonos felépítésű táblázatok sorait tartalmazó, vágólappal létrehozott gyűjtő-tábla

ELÁGAZÁSOK KEZELÉSE

számítási alternatívák közötti választás automatizálása • eszközei a DAX-ban az IF és a SWITCH függvények

ELEMZETT DÁTUMEGYSÉG

az időszak-kezelés fogalma • a pivot tábla sor- vagy oszlop területen álló dátum-mezőnek az a tétele, amelyet egy adott statisztikai érték pozíciójával meghatároz

EXCEL-POWERPIVOT OBJEKTUMOK MEGKÜLÖNBÖZTETÉSE

fogalom-párosokkal, Excel PowerPivot sorrendben • program-bővítmény • táblázat-tábla • oszlop-mező • sor-rekord • cella-bejegyzés

FÜGGŐSÉGI SOR

a vizsgált elem a hierarchiában elfoglalt helyzetét leíró „útvonal”, amelyet a hatalmi struktúra csúcsáról indulva be kell járnunk, hogy a vizsgált elemig eljussunk • az útvonal nem más, mint a struktúra érintett elemeinek felsorolása a vizsgált elemmel bezárólag • a függőségi sor elemeit függőleges vonal (|) karakter választja el

GAZDA-SZOLGA VISZONY

két DAX függvény közötti szintaktikai kapcsolat • a képletben az egyik függvény csak

a másik függvény meghatározott argumentumában állhat, önállóan vagy másik függvényben nem

GAZDA FÜGGVÉNY

függvény, amelynek meghatározott argumentumában csak saját, önállóan vagy más függvényben nem alkalmazható, függvény szerepel

HIERARCHIA

rétegekből álló hatalmi piramis • a rekordok kulcsával tárolt függőségi struktúra

HIERARCHIA-KEZELÉS

függőségi struktúra tárolása és elemeinek illetve elemei tulajdonságainak lekérdezése

HIERARCHIKUS MEZŐCSOPORT

egy tábla csoportosított mezői, amelyek általában azonos pivot tábla területen, általában meghatározott sorrendben állnak • a csoportot kapcsolatnézetben a felhasználó hozza létre • a csoportot névvel azonosítjuk • hierarchikus mezőcsoport a PowerPivot mezőlista része • elemei önállóan is elérhetők maradnak a mezőlistán

HOMOGENIZÁLÁS

a mezőbe kerülő adatok adattípus szerinti egységesítése • a homogenizálás konvertálással, csonkolással, helyettesítéssel és az adatok szelektálásával történik

HOMOGENIZÁLÓ MEZŐ

automatikus számított mező a vágólappal létrehozott táblában • létrehozását a bővítmény ajánlja fel és a felhasználó utasítására jön létre • szöveg adattípusú mező adatait homogenizálja arra az adattípusra, amelyre a mező legtöbb bejegyzése átalakítható

IDŐSZAK-KEZELŐ FÜGGVÉNYEK

[időbeliintelligencia-függvények] meghatározott dátum-tartomány rekordjait feldolgozó függvény • a dátum-tartomány lehet dátumegység vagy határnapokkal meghatározott idő-intervallum

IKONKÉSZLETES FELTÉTELES FORMÁZÁS

[fő teljesítmény mutató, Key Performance Indicator, KPI] egyéni összesítés értékeinek célértékes vagy középértékes vizuális elemzése

IMPORTÁLÁS

tábla létrehozása külső fájlból

IMPORTÁLÓ VARÁZSLÓ

[tábla importálása varázsló] az importálás meghatározott fázisaiba történő beavatkozást biztosító segédprogram

INAKTÍV KAPCSOLAT

két tábla aktuálisan nem használt kapcsolata

ISMÉTLŐDÉSEKET NEM TARTALMAZÓ RANGSOR-POZÍCIÓK

az azonos számok rangsorolása a halmazban elfoglalt pozíciók alapján • az azonos számok közül az áll előbbre a rangsorban, amelyik a halmazban is előrébb áll

KAPCSOLAT

deklaráció két tábla összetartozásáról • két tábla közötti logikai viszony, amely a rekordok szintjén valósul meg • a deklaráció a kapcsoló mezőket tartalmazza • az összetartozó rekordok visszakereshetőségét a két tábla kapcsoló mezőiben álló, azonos bejegyzések biztosítják • grafikus megjelenítése a két táblát összekötő vonal

KAPCSOLAT AUTOMATIKUS LÉTREHOZÁSA

felhasználói utasításra induló, de a felhasználó beavatkozást nem igénylő kapcsolat-készítés • az automatizmus a mezőnevek és mezőbejegyzések elemzésén alapul

KAPCSOLAT IMPORTÁLÁSA

mdb és accdb kiterjesztésű, Access adatbázis tábláinak importálásakor, az importált táblák közötti kapcsolatok automatikus beolvasása

KAPCSOLAT MANUÁLIS LÉTREHOZÁSA

adat- vagy kapcsolatnézetben felhasználói deklarációval létrehozott kapcsolat • a deklaráció: a kapcsoló mezők megadása

KAPCSOLAT MEGSZAKADÁSA

kapcsoló mező közvetett vagy közvetlen eltávolítása után bekövetkező automatikus kapcsolat-törlés

KAPCSOLAT-HÁLÓ

a táblák és kapcsolataik grafikus megjelenítése

KAPCSOLATNÉZET

[diagram nézet] a kapcsolatok kezelésére optimalizált felület • a táblák és a kapcsolataik grafikus megjelenítése

KAPCSOLÓ MEZŐK

a kapcsolat két mezője • a két tábla összetartozó rekordjainak kapcsoló mezőjében azonos bejegyzés áll

KAPCSOLÓTÁBLA

a több a többhöz viszonyban álló táblák „között” álló tábla, amelyhez egy a többhöz kapcsolattal csatlakoznak a táblák

KATTINTÁSOS NÉVBEVITEL

adatnézetben a táblanév és a mezőnév beírása a képletbe, a tábla fülére illetve a mező nevére kattintva

KEZELŐFELÜLET NYELVE

a bővítmény kezelő felületének nyelve az Excel nyelvtől függetlenül állítható • a szokásos beállításokkal azonos az Excel nyelvvel

KÖZÉPÉRTÉK

a középértékes vizuális elemzésben a felhasználó által megadott ideális érték • az egyéni összesítés értékeinek és a középérték abszolút különbségeinek kell a lehető legkisebbeknek lenniük

KÖZÉPÉRTÉKES VIZUÁLIS ELEMZÉS

egyéni összesítés értékeinek ikonkészletes feltételes formázása • a felhasználó által megadott ideális érték a középérték • azok a statisztikai értékek az optimálisak, amelyek különbségének abszolút értéke a középértéktől a legkisebbek

KÖZVETETT SZŰRŐ

a vizsgált mezővel egy táblában álló másik mező feldolgozandó vagy megjelenítendő értékeit meghatározó szelektáló kifejezés

KÖZVETLEN SZŰRŐ

a vizsgált mező feldolgozandó vagy megjelenítendő értékeit meghatározó szelektáló kifejezés

KULCS MEZŐ

az adatbázis-kezelés terminológiájának fogalma: a rekordot egyértelműen azonosító mező

LOGIKAI ÉS OPERÁTOR

DAX kifejezések között álló két ampersand (&&) karakter

LOGIKAI VAGY OPERÁTOR

DAX kifejezések között álló két vertical line (||) karakter

LOKÁLIS ADATKAPCSOLAT

automatikusan létrehozott adatkapcsolat, amely csak a tartalmazó munkafüzetben használható

MENTOR

a függőségi struktúrában a vizsgált elem közvetlen „felettese”

MEZŐ

[oszlop] a tábla egy oszlopa

MEZŐBEJEGYZÉS

[cella] a rekord egy mezőjében álló adat

MEZŐHIVATKOZÁS ÉRTELMEZÉSE

[környezet] a mezőhivatkozás a képletben nem mindig a mező összes bejegyzéseit jelenti • számított mezőben, hivatkozás a tartalmazó tábla egy mezőjére = a képletet tartalmazó rekord, hivatkozott mezőjében álló bejegyzés [sorkörnyezet] • összesítés képletében = a kimutatás szerkezete által meghatározott rekordokban a hivatkozott mező bejegyzései [lekérdezési környezet] • hivatkozás szűrt tábla egyik mezőjére = az eredményül kapott rekordokban a hivatkozott mező bejegyzései

MEZŐK ÉS TÁBLÁK REJTÉSE

[elrejtés az ügyféleszközök elől] egyes mezők és teljes táblák rejtése a PowerPivot ablakban és a mezőlistán

MEZŐK RÖGZÍTÉSE

adatnézetben, a képernyő-tartalom görgetésétől függetlenül, folyamatosan látható mezők megadása • a rögzített mezők a tábla többi mezőjét megelőzve a tábla bal oldalán állnak

MEZŐLISTA

[kimutatásmezők] az adatbázis elemzésére létrehozott pivot tábla segédablaka, az adatbázis objektumainak lajstromával és a pivot tábla sémájának területeivel

MEZŐNÉV

a mező karakteres azonosítója • képletekben, amikor szabály írja elő, a táblanévvvel együtt [minősített név]

NAPTÁR-TÁBLA

[dátumtáblázat] meghatározott időszak összes napjának dátumait és dátumegységeinek azonosítóit tartalmazó tábla • az időszak-kezelés kelléke

NEM KAPCSOLÓDÓ REKORDOK

a több oldali táblában álló rekordok, amelyeknek nincs az egy oldali táblában kapcsolódó rekordjuk • kimutatásban a bővítmény a nem kapcsolódó rekordokat, logikai egységként, a többi tétel alatt, „(üres)” címkével jeleníti meg

NÉVKIEGÉSZÍTŐ

képletszerkesztés közben használható modul, a függvény- és objektumnevek bevitelére • listája automatikusan megjelenik a begépelte karakterekkel kezdődő függvény- és objektumnevekkel

NUMERIKUS MEZŐK SZOKÁSOS FÜGGVÉNYE

a felhasználó által megadott statisztikai függvény, amelyet az adott mező automatikus összesítésekor a bővítménynek alkalmaznia kell

OSZLOP HOMOGENIZÁLÁSA

vágólapos táblakészítésnél a táblázat vágólapra helyezése előtt végrehajtott művelet-sor • a felhasználó számított oszlopokkal cseréli le a vegyes adattípusú oszlopokat • a segédoszlop képlete „átveszi” az egységesítendő oszlop többségben lévő adattípusának adatait, de az ettől eltérő adattípusú adatait üres karakterlánccal „törli”

ÖSSZESÍTÉS

[mérték] a PowerPivot kimutatás ÉRTÉKEK területén álló statisztikai objektumok: automatikus- és egyéni összesítés

PIVOT TÁBLA SÉMÁJA

a pivot tábla területeinek sematikus rajza

POWERPIVOT

COM-bővítmény, adatbázisok pivot táblás elemzésére

POWERPIVOT ABLAK

[kezelés] a bővítmény ablaka, amely tartalmazza az adatbázist és a kezeléséhez szükséges eszközöket

POWERPIVOT BETÖLTÉSE

a bővítmény kezelő felületének megjelenítése az Excel programban • első alkalommal felhasználói utasításra: Fájl, Beállítások, Bővítmények, Kezelés: COM-bővítmények, Ugrás... • további Excel indításkor automatikusan

POWERPIVOT ENGEDÉLYEZÉSE

az automatikusan letiltott bővítmény felhasználói betöltése a bővítmények Letiltott elemek csoportjából

POWERPIVOT LETILTÁSA

a bővítmény eltávolítása az Excel programból • a felhasználó utasítására vagy esetenként automatikusan, az Excel program összeomlása után

POWERPIVOT MUNKAFÜZET

adatbázist tartalmazó munkafüzet

POWERPIVOT KIMUTATÁS

[jelentés] az adatbázis elemzésére létrehozott pivot tábla

RANGSOR

a számhalmaz elemeinek nagyság szerinti felsorolása • a rangsor első eleme a halmaz legnagyobb, utolsó eleme a halmaz legkisebb száma

RANGSOR-POZÍCIÓ

egy szám, halmazának rangsorában elfoglalt helye, egy sorszámmal megadva • a halmaz legnagyobb száma az egyes sorszámu elem

REKORD

[sor] a tábla egy sora

REKORD KULCSA

egy meghatározott rekord kulcs mezőjében álló adat

REKORDOK AUTOMATIKUS RENDEZÉSE

az importálással létrehozott táblák rekordjainak automatikus rendezése • a rendező mező kiválasztása az egyes mezők egyedi bejegyzéseinek vizsgálatán alapszik

REKORDOK RENDEZÉSÉNEK TÖRLÉSE

[rendezés kikapcsolása] a felhasználói rendezés előtti rekord-sorrend visszaállítása

SKIP MÓDSZER

a rangsor-kezelés fogalma • azonos számok szakadozott sorszámozása • az azonos számok rangsor-pozíciója is azonos • az azonos számokat követő szám rangsor-pozíciója az

ismétlődő sorszám darabszáma és a többször előforduló rangsor-pozíció összege • három kilences sorszám után a tizenkettes (9+3) sorszám következik

STATISZTIKAI MEZŐ

a pivot tábla ÉRTÉKEK­ területén álló mező

SZÁMÍTOTT MEZŐ

névvel azonosított, felhasználói képleten alapuló objektum a táblában • egy DAX kifejezés, amelyet a bővítmény minden egyes rekordban kiértékel a rekord saját adataival

SZÁMÍTOTT OBJEKTUM

DAX képleten alapuló objektum • a táblába: számított mező • a PowerPivot kimutatásban: automatikus és egyéni összesítés

SZELEKTÍV IMPORTÁLÁS

oszlopok és sorok kizárása a műveletből

SZOLGA FÜGGVÉNY

függvény, amely csak egy meghatározott függvény, meghatározott argumentumában állhat

TÁBLA

[táblázat] az adatbázis adattároló egysége

TÁBLA FRISSÍTÉSE

a tábla adatainak lecserélése az aktuális adatokkal

TELJES MEZŐNÉV

[minősített név] a mezőnév a tartalmazó tábla nevével • formája: 'táblanév'[mezőnév]

TÉTELEK EGYEDI SORRENDJE

[rendezés más mező alapján] a PowerPivot kimutatás sor vagy oszlop területen álló mező tételeinek sorrendjét egy másik, a felhasználó által megadott, mező tételeinek sorrendje határozza meg

TILTOTT KARAKTEREK

felhasználói névben nem engedélyezett karakterek • pont, vessző, kettőspont, pontosvessző • aposztrófok, idézőjel • perjel, függőleges vonal, fordított perjel • felkiáltójel, kérdőjel • és jel, százalékjel, dollárjel • plusz jel, csillag • relációs jelek • zárójelek

TÖBB A TÖBBHÖZ KAPCSOLAT

két tábla logikai viszonyát leíró fogalom • két tábla tetszőleges rekordja a másik tábla több rekordjával tartozhat össze • a több a többhöz kapcsolatban álló táblák között nincs kapcsolat • mindkét tábla egy harmadik táblához kapcsolódik egy a többhöz kapcsolattal

TÖBB OLDALI KAPCSOLÓ MEZŐ

[külső kulcs] a kapcsolat több oldali táblájának kapcsoló mezője

TÖBB OLDALI TÁBLA

a kapcsolat több oldalán álló tábla • grafikus megjelenítése: csillag (*) karakter a kapcsolat vonalának végén

UNIVERZÁLIS ADATKAPCSOLAT

.odc kiterjesztésű fájlba mentett adatkapcsolat, amely tetszőleges munkafüzetben felhasználható

ÜRES BEJEGYZÉS

[üres adat] üres mező egy meghatározott rekordban

VERZIÓK

PowerPivot 2010: a 2010-es Excelhez készült, de önállóan telepíthető PowerPivot változatok • PowerPivot 2013 és 2016: a 2013-as és a 2016-os Excelhez készült és azok install programjába integrált PowerPivot változatok

VERZIÓK KOMPATIBILITÁSA

a 2010-es verziókban készült PowerPivot munkafüzetek csak automatikus átalakítás után nyithatók meg a 2013-as vagy a 2016-os verziókban

VILLÁMNÉZET

a táblába kerülő adatok előnézete, a tábla forrásának meghatározott számú sora

VIRTUÁLIS TÁBLA

adatstruktúra a számítógép operatív tárában, amely egy DAX függvény kiértékelésének eredményeként jött létre • nem megjeleníthető tábla

VIZSGÁLT DÁTUMEGYSÉG

vagy vizsgált időszak • az időszak-kezelő függvény által feldolgozott dátumegység vagy időszak

Margitfalvi Árpád
margitfalvi.arpad@gmail.com